

ถ้าเกียะเซี่ยะกันเราก็อไม่เอาด้วย

แม้จะมีการตั้งคณะกรรมการถ่วงดุลและเร่งรัดการดำเนินคดีเพื่อแก้ปัญหา "ริสอร์ททูกป่า" ที่มี วิจารณ์ สิมาฉายา รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่หลายฝ่ายก็ยังไม่มีมั่นใจว่าจะแค่กระแสหรือเอาจริงกันแน่ "ทีมข่าวการเมืองเดลินิวส์" ได้สัมภาษณ์ ศศิน เฉลิมลาภ เลขาธิการมูลนิธิสืบ นาคะเสถียร ถึงความพยายามในการแก้ปัญหาการ "บุกรุกป่า"

*** มีรายชื่อเป็นหนึ่งในคณะกรรมการแก้ปัญหาริสอร์ททูกป่า
คงเป็นความประสงค์ของรัฐมนตรี (นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี รว. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) แต่ก่อนหน้าไม่ได้มีการพูดคุยกันถึงเรื่องนี้กันมาก่อน เพิ่งทราบผ่านสื่อว่าจะมีมูลนิธิสืบฯ เข้าไปเป็นผู้แทนด้วยและเข้าใจว่าเป็นองค์กรเอกชนเพียงองค์กรเดียวเท่านั้น ยังไม่รู้ขอบเขตการทำงานว่าเขาจะทำอะไรกันบ้าง ซึ่งต้องรอให้มีการประชุมคณะกรรมการก่อน ผมยังไม่ได้เห็นคำสั่งแต่งตั้งกรรมการที่เป็นทางการ ซึ่งต้องรอให้เห็นขอบข่ายการทำงานถ้ามันมีประโยชน์ก็อาจจะต้องร่วมและทำด้วย ก่อนหน้านี้มูลนิธิสืบฯ ได้เข้าพบนายวิเชษฐ์ก็ได้คุยกันในภาพกว้าง ๆ ซึ่งนายวิเชษฐ์ชื่นชมการทำงานของมูลนิธิสืบ นาคะเสถียร และมูลนิธิสืบเป็นฮีโร่ของท่าน

*** ในการเข้าร่วมเป็นกรรมการฯ คาดหวังอะไรบ้าง
คณะกรรมการชุดนี้เข้ามาดำเนินการในเรื่องเดียวคือกรณีของวังน้ำเขียวอย่างเดียว เท่าที่คุยกันเบื้องต้น เราก็บอกว่ถ้าทั้งหมดทำตามกฎหมายให้ถึงที่สุด ให้คดีถึงที่สุดแล้วก็ดำเนินการไปตามกฎหมาย ช่วยกันแก้ปัญหาเราก็อยินดี แต่ถ้าเกิดจะเข้าไปเป็นกรรมการแล้วไปช่วยหาทางออกแบบเกียะเซี่ยะกันเราก็อไม่เอาด้วย เราก็อบอกเขาไปตรง ๆ ถ้าเกิดมันดำเนินไปตามกฎหมายต้องรื้อถอนทำลายหรือไม้อรื้อถอนทำลายอย่างไร มันก็เป็นไปตามกฎหมายอยู่แล้ว ถ้าให้เราเข้าไปช่วยตรงนี้ก็ยินดี ถ้าทำตรงไปตรงมาตามกฎหมาย แต่ถ้าเกิดจะหาข้อยุติหรือห่วยออกตรงที่ให้เราเข้าไปช่วยก็ไม่เอาด้วย ทั้งในพื้นที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ การให้เข้ามาเป็นตัวสำคัญ คนที่บุกรุกเข้าไปแล้วให้เข้ามาทันทีทำให้เกิดปัญหาที่อื่น ๆ กรณีวังน้ำเขียวในพรรคชนะของผม ผมไม่ได้สนใจเรื่องทุบหรือไม่ทุบ ประโยชน์ของมันไม่ได้อยู่ที่ตัววังน้ำเขียว วังน้ำเขียวมันเป็นป่าที่เสียไปแล้ว ไปทำให้กลับมาอย่างโรมันก็ไม่เหมือนเดิมอาจจะฟื้นฟูได้แต่ก็ฟื้นฟูไม่ได้มากมายเท่าไร แต่ประโยชน์ของวังน้ำเขียวคือทำให้สาธารณชนและกลุ่มทุนที่เห็นแก่ตัวรู้ว่าพื้นที่แบบนี้แม้คุณไม่ได้เข้าไปทำลายป่าแต่ไปซื้อที่มือเปล่าจากชาวบ้านที่เขาอยู่อาศัยตามมติกรม. 30 มิ.ย. 41 หรือพื้นที่ป่าสงวนที่ถูกฟันไปแล้วและอ้างว่าไม่มีเจตนาในการบุกรุกยังมีอีกเป็นจำนวนมาก ที่ดินแบบนี้ก็จะไม่โดนซื้ออีก คนจะรู้เรื่องนี้และหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องเข้าไปดูแลมากขึ้น กรณีวังน้ำเขียวส่งอุปกรณ์แบบนั้นคือทำให้สังคมได้รับรู้เรื่องนี้ เป็นประโยชน์ใหญ่ที่นายดำรงค พิศุทธิ์ อดีตอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชที่ทำงานเรื่องนี้ ส่วนเรื่องจะทุบหรือไม่ทุบริสอร์ทนั้น ถ้าทำโดยไม่ต้องทุบหรือไปออกข่าวเรื่องทุบขนาดนั้นคือทุบทำลายก็แอบ ๆ ทำไปไม่ให้มันมีผลกระทบมากทางจิตใจแต่การทำให้ชาวบ้านออกมาว่าได้ถูกยึดไว้ทั้งหมดแล้วน่าจะดีกว่า

*** จะเข้าไปยึดพื้นที่จากริสอร์ท บ้านพักตากอากาศที่บุกรุกพื้นที่อย่างไร

หมายถึงการยึดพื้นที่ไม่ให้เขาประกอบกิจการต่อไปได้ก็ให้เขาออกไปและสูญเสียทรัพย์สิน เสียการลงทุนไป โดยส่วนตัวผมเห็นว่าเขาคงจะเสีย ให้กฎหมายมันเป็นกฎหมายในครั้งนี่แล้วที่เสียพื้นที่ที่ยังเหลือก็จะได้พัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้อง คือพื้นที่ที่สวย ๆ ที่เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ชุมชนเขาอยู่มาก่อนก็ให้เขาออกไปและมีการส่งเสริมเรื่องของเกษตรธรรมชาติให้มีลักษณะของความเป็นต้นน้ำและส่งเสริม

ความเป็นพื้นที่ต้นน้ำให้มากที่สุดแต่ถ้าเปลี่ยนไปเป็นริสอร์ท ปัญหามันก็จะถูกลดลงแต่ถ้าจะให้พื้นที่วังน้ำเขียวกลับมาเป็นป่าเหมือนเดิมก็คงต้องรื้อทั้ง ค.ไทยสามัคคีซึ่งมันก็คงจะเป็นไปไม่ได้

*** ทางออกของปัญหาการบุกรุกอุทยานฯทับวังน้ำเขียวควรจะเป็นอย่างไร

ถ้าเอาตามกฎหมายเลขมันก็มีทางออกอยู่แล้วเพียงแต่เราไม่ทำตามกฎหมายกันก็ต้องแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ พ.ร.บ.อุทยานฯพ.ศ.2504 และ พ.ร.บ.ป่าสงวนฯ พ.ศ.2507 ซึ่งในส่วน พ.ร.บ.อุทยานฯไม่มีคำว่าป่าเสื่อมโทรมหรือมีเรื่องให้เข้าได้ ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายของอุทยานทำได้ง่ายกว่า พ.ร.บ.ป่าสงวนฯมาก ถ้าพบพื้นที่บุกรุกที่มีการเปลี่ยนมือแล้ว มีหลักฐานชัดเจนว่ามีนายทุนเข้ามา ยึดถือครอบครองก็รื้อถอนออกไป อาจจะทำได้ดีลึกลงหน่อย เพื่อให้เกิดการยอมรับ ส่วนป่าสงวนเป็นอีกเรื่องหนึ่งคือถ้าเป็นป่าเสื่อมโทรมมีจุดอ่อนคือให้เขาได้ ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ทำให้ป่าหมดและคนบุกรุกเข้าไป เรื่องนี้ต้องมีคณะกรรมการขึ้นมาหารือกัน ถ้ารื้อถอนแล้วเกิดผลดีกับธรรมชาติมากขึ้น บางพื้นที่ก็ควรจะรื้อ โดยเฉพาะที่อยู่ในพื้นที่ลาดชันมาก ขณะนี้เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจก็ต้องทำงานกันต่อไปในเรื่องปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และไม่เห็นว่าหากจะให้มันทุกคดีที่จะจับกุมต่อไปในอนาคต ต้องมาผ่านคณะกรรมการถ่วงดุลก่อนเพราะไม่ใช่หน้าที่ของคณะกรรมการและกรรมการก็ไม่ได้ถือกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่

*** การถูกเชิญไปร่วมเป็นหนึ่งในคณะกรรมการถ่วงดุลมูลนิธิสืบฯ จะกลายเป็นเครื่องมือในการสร้างความชอบธรรมหรือไม่

ก็น่าจะเป็นอย่างนั้นด้วย เพราะตอนที่ตั้งเขาก็ไม่ได้คิดต่อมาก่อน แต่เราก็อคิดว่าในส่วนที่เข้าไปร่วมเพราะเราเสียคาชกระบวนการทำงาน ในยุคของนายดำรงค ที่ทำให้ปัญหาเรื่องนี้ปรากฏขึ้น ส่วนแนวทางจะรุนแรงไปหรือไม่ก็ไปว่ากันอีกทีหนึ่ง พอเปลี่ยนเป็นนายมนัส หัวเมืองแก้ว อธิบดีกรมอุทยานฯ เรื่องราวก็ทำท่าจะหายไป ถ้ามีคณะกรรมการที่มีตัวแทนมาจากข้างนอกคือมูลนิธิสืบฯ เข้าไปก็อาจจะช่วยให้เกิดการปกป้องพื้นที่ที่เกิดเหตุการณ์ในลักษณะนี้โดยเฉพาะพื้นที่อื่น ๆ แต่ถ้า

เข้าไปแล้วมีการประชุมแล้วมันไม่เป็นประโยชน์ก็ต้องไม่ทำและไม่ร่วมด้วย ประโยชน์อันเดียวที่หวังคือถ้าเข้าไปประชุมแล้วมันจะมีส่วนในการช่วยให้ไม่เกิดกรณีอย่างที่ว่าน้ำเขี้ยวขึ้นอีก ในพื้นที่อื่น ๆ เช่น พื้นที่ขอบของอุทยานฯ เขื่อนศรีนครินทร์ หรือพื้นที่อื่น ๆ ในพื้นที่ป่าตะวันตกที่มีความสวยงามมากและพร้อมจะเปลี่ยนจากพื้นที่เกษตรมาเป็นรีสอร์ท

ต้องหยุดครั้งนี้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเข้าไปส่งเสริมให้เป็นพื้นที่พิเศษให้ชุมชนปรับวิถีเกษตรให้เป็นพื้นที่เป็นป่าคั่นน้ำและกันพื้นที่เหล่านี้ไว้ห้ามมีการซื้อขายเปลี่ยนมือถ้าเข้าไปแล้วมันส่งผล

ต่อพื้นที่อื่น ๆ โดยเอากรณีวังน้ำเขี้ยวเป็นต้นแบบ

ผมก็ตั้งใจว่าจะเข้าไปทำ

๐๐๐ ที่ผ่านมากฎเหมือนรัฐบาลไม่จริงจังใน

การบังคับใช้กฎหมาย

ก็ต้องผลักดันให้เป็นไปตาม

กฎหมาย ที่ผ่านมาพนักงาน

เจ้าหน้าที่ไม่ได้ถูกสนับสนุน

ให้ต้องปฏิบัติตามกฎ

หมายและคงไม่มีผู้

บริหารคนไหน

กล้าหาญ

เหมือนนายดำรงศักดิ์แล้ว ปัญหาของการที่จะรักษาป่าไว้ วังน้ำเขี้ยวเป็นแค่จุดเดียว ซึ่งต้องเอากรณีนี้ไปปกป้องที่อื่น แต่จะไปทุ่มเทพลังเพื่อไปรื้อถอนรีสอร์ทก็คงไม่ใช่ ผมคงไม่ใช่ฮีโร่ที่จะไปปกป้องอย่างนั้น เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ต้องดำเนินการและที่ผ่านมาก็เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้ปล่อยปละละเลยภายในกรมเองก็คิดไม่น้อยไปกว่าคนที่เข้าไปบุกรุก มากกว่าด้วยมันต้องมีขบวนการสะสางภายในของกรมป่าไม้และกรมอุทยานฯ ด้วยพร้อม ๆ กับการแก้ปัญหาในเรื่องนี้

๐๐๐ มุลนิธิสืบฯ คาดหวังอะไรกับการทำงานของ รมว. ทรัพยากรธรรมชาติฯ คนใหม่

ผมได้เข้าพบเพื่อขอบคุณที่พูดถึงมูลนิธิ มาตั้งแต่วันเข้ารับตำแหน่งและบอกว่าจะทำงานตามอุดมคติของมูลนิธิซึ่งเราก็เข้าไปเพื่อชี้แจงการทำงานของมูลนิธิเพื่อให้เกิดการจัดการร่วมกันในการรักษาป่าให้ได้โดยไม่ขัดแย้งกับชุมชน คือโครงการจอมป่าซึ่งมูลนิธิสืบฯ กำลังดำเนินการอยู่ในป่าตะวันตกร่วมกับกรมอุทยานฯ เพื่อยกระดับให้เป็นนโยบายขยายผลไปยังที่อื่น ๆ ต่อไป ถ้าทำตามแนวทางนี้ชุมชนก็จะอยู่อย่างมีความสุข ป่าไม้ก็จะไม่ถูกบุกรุกเพิ่มเติมเป็นการให้ชุมชนช่วยรักษาป่าและมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์ ซึ่งนายวิเชษฐก็เปิดรับในเรื่องนี้ ส่วนรัฐมนตรีคนอื่น ๆ เราไม่ทราบมุมมองเลย นอกจากนั้นก็คือการเสนอให้เพิ่มมาตรการในการเพิ่มหน่วยป้องกันรักษาป่าในพื้นที่ของกรมป่าไม้ ส่วนในพื้นที่ของกรมอุทยานฯ ก็มีความสามารถในการป้องกันได้ดีในระดับหนึ่งอยู่แล้ว รวมถึงข้อเสนอในเรื่องการพัฒนาที่เข้ามาในพื้นที่ป่า โดยเฉพาะเขื่อนแม่วังก่ จ. กำแพงเพชรและมต. กรม. เรื่องการตัดถนนคลองลาน-อุ้มผางที่จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่าตะวันตกอย่างมากซึ่งมูลนิธิสืบฯ จับตาและคัดค้านเรื่องนี้ให้ถึงที่สุด.